

ASSOCIACIÓ SALUT MENTAL LA NOGUERA

Associació Salut Mental La Noguera

CIF: G25678277

C/ Noguera Pallaresa, núm. 32, baixos

25600 - Balaguer

Tels: 973449 88 / 610260221

Correu electrònic: asm.lanoguera@gmail.com

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	2
2. JUSTIFICACIÓ.....	3
3. OBECTIUS.....	5
4. SERVEIS I PROGRAMES DE L'ASM LA NOGUERA.....	6
4.1 SERVEIS ADREÇATS A LA COMUNITAT.....	7
4.2 SERVEIS ADREÇATS A LES FAMÍLIES.....	9
4.3 SERVEIS ADREÇATS A PERSONES AFECTADES.....	11

1. INTRODUCCIÓ

L'Associació Salut Mental La Noguera (ASM La Noguera) és una entitat privada sense ànim de lucre creada per la iniciativa de familiars de persones diagnosticades d'un trastorn mental sever (TMS) que viuen a la comarca de la Noguera, per tal de crear un ambient d'ajuda mútua i amb la finalitat de millorar la situació social de les persones amb problemes de salut mental, creant una oferta de serveis per a les persones afectades, per a les seves famílies i per a qualsevol persona que n'estigui interessada.

La seva constitució es formalitza el 9 d'octubre del 2008 i es troba inscrita al **Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya amb el nombre 37.843** i en el **Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials, en la secció de suport amb el nombre S07489**.

Actualment l'ASM La Noguera està integrada a la Federació Salut Mental Catalunya així com a FEAFES que és la Confederació Espanyola que agrupa, des de 1983 a les federacions i associacions de persones amb malaltia mental i als seus familiars de tot el territori nacional.

A més, l'Associació Salut Mental La Noguera forma part de *Salut Mental Terres de Lleida; Coordinadora d'Entitats de Salut Mental i Addiccions* des de la seva constitució el 8 de juliol de 2010.

El local social de l'associació es situa al C/ Noguera Pallaresa, núm. 32 baixos de Balaguer.

2. JUSTIFICACIÓ

L'Associació Salut Mental La Noguera (ASM La Noguera) s'adreça a totes aquelles persones que tenen un familiar i/o amic amb un problema de salut mental. Des de l'entitat pretenem donar resposta a la necessitat de suport i d'atenció que presenten i manifesten els familiars i altres persones de l'entorn dels afectats per malalties mentals.

Fent referència al context geogràfic i social on s'inscriu el servei, la comarca de la Noguera, trobem un territori amb una extensió de 1.784 km². S'estima que hi ha uns 30 municipis, segons dades del Consell Comarcal de la Noguera.

La comarca on actua l'associació té una població total de 39.376 habitants, segons dades de l'Idescat per a l'any 2014. D'aquestes persones, 2.377 persones tenen el reconeixement legal de patir una disminució (segons dades del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya per al 2014), xifra que segregada per sexe aporta que 1.187 d'aquestes persones són homes i, les restants 1.190 són dones. D'aquestes persones, un total de 429 tenen reconeguda una discapacitat derivada de malaltia mental (Font: Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya per al 2014). La tendència que s'observa és que tot i que la població disminueix, augmenten les persones amb grau de discapacitat derivat de malaltia mental, i si atenem els grups d'edat trobem un salt significatiu de les xifres de persones amb discapacitat derivada de malaltia mental a partir dels 20 anys, la major concentració de persones la trobem en les franges d'edat de 45 a 54 anys i dels 55 als 64 anys.

El diagnòstic d'una malaltia mental en un familiar pròxim genera molts dubtes i dificultats de diferents tipus que impliquen directament la família. Ja que aquesta ha de fer front a una situació completament nova i desconeguda, davant la qual, no es posseeix cap tipus de pauta d'actuació. Amb el desenvolupament de la reforma psiquiàtrica, i la posterior desinstitucionalització, són les famílies les que han assumit la principal responsabilitat en l'atenció social de la persona afectada, i en moltes ocasions, aquestes situacions generen dubtes i dificultats, davant de les quals les famílies no posseeixen les eines ni les estratègies necessàries d'abordatge.

Un trastorn mental pot afectar de forma radical al comportament habitual de la persona afectada, i si es desconeixen les seves característiques, pot produir conflictes en la convivència, en alguns casos, el nucli familiar se situa en un permanent estat d'angoixa i preocupació, afectant la vida de tots els membres del mateix.

Amb tots els recursos que ofereix la Xarxa Social i Sanitària, es manifesten buits que cap institució ni servei ofereix en l'actualitat. Les dimensions familiar, econòmica, d'habitatge, laboral i relacional, més enllà del propi seguiment sanitari, constitueixen per sí mateixes àmbits d'intervenció que incideixen directament en la rehabilitació integral.

En definitiva, l'Associació Salut Mental La Noguera treballa donant suport a través de l'assessorament psicosocial i de les activitats formatives i informatives per als familiars. La intervenció psicosocial en l'entorn familiar permet millorar la qualitat de vida de la pròpia família i, al mateix temps, la de la persona afectada per un trastorn mental. En aquest context, l'Associació Salut Mental La Noguera destina els seus serveis i recursos al propòsit d'actuar davant d'aquests dèficits, mitjançant la detecció de necessitats existents a nivell comunitari, i abordant-les de manera integral amb els agents implicats en el territori.

3. OBJECTIUS

L'objectiu general de l'Associació Salut Mental La Noguera és millorar la situació social i la qualitat de vida de les persones amb un trastorn mental sever, oferint serveis i assessorament a les persones que els pateixen i a les seves famílies.

D'aquest objectiu general se'n desprenen els següents **objectius específics**:

- Oferir acollida, suport i assessorament als familiars de persones amb problemes de salut mental.
- Contribuir a elevar el nivell de coneixement de les famílies respecte a la malaltia mental, recursos assistencials, i les vies de reinserció i normalització.
- Promoure les mesures que contribueixen a la millora de la qualitat de vida de les persones afectades de malaltia mental i de les seves famílies.
- Protecció, defensa, promoció i desenvolupament dels drets dels familiars i de les persones que estan diagnosticades.
- Detectar les necessitats a nivell d'atenció comunitària de les persones amb malaltia mental i els seus familiars i traslladar-les a les institucions amb competències en la seva planificació i desenvolupament.
- Promoure la creació de serveis socials, socioterapèutics i de treball, així com serveis d'orientació i suport als familiars.
- Col·laborar amb les institucions públiques i privades per a la consecució de recursos que responguin a les necessitats del col·lectiu, contribuint a la millora de l'atenció, de la rehabilitació i de la inserció social i laboral.
- Sensibilitzar a la població en general sobre la realitat de la malaltia mental tractant de desfer-ne els estereotips i la desinformació.

4. SERVEIS I PROGRAMES DE L'ASM LA NOGUERA

Durant l'any 2014 s'han desenvolupat els programes i serveis en els que l'entitat treballa des de la seva creació. Aquests serveis es classifiquen en tres àrees segons la població a la qual s'adrecen: dirigits a tota la comunitat, a familiars, o a persones amb problemes de salut mental.

1. Serveis adreçats a la població en general:

- 1.1 Servei d'orientació i assessorament.
- 1.2 Servei de sensibilització.
- 1.3 Programa de voluntariat.

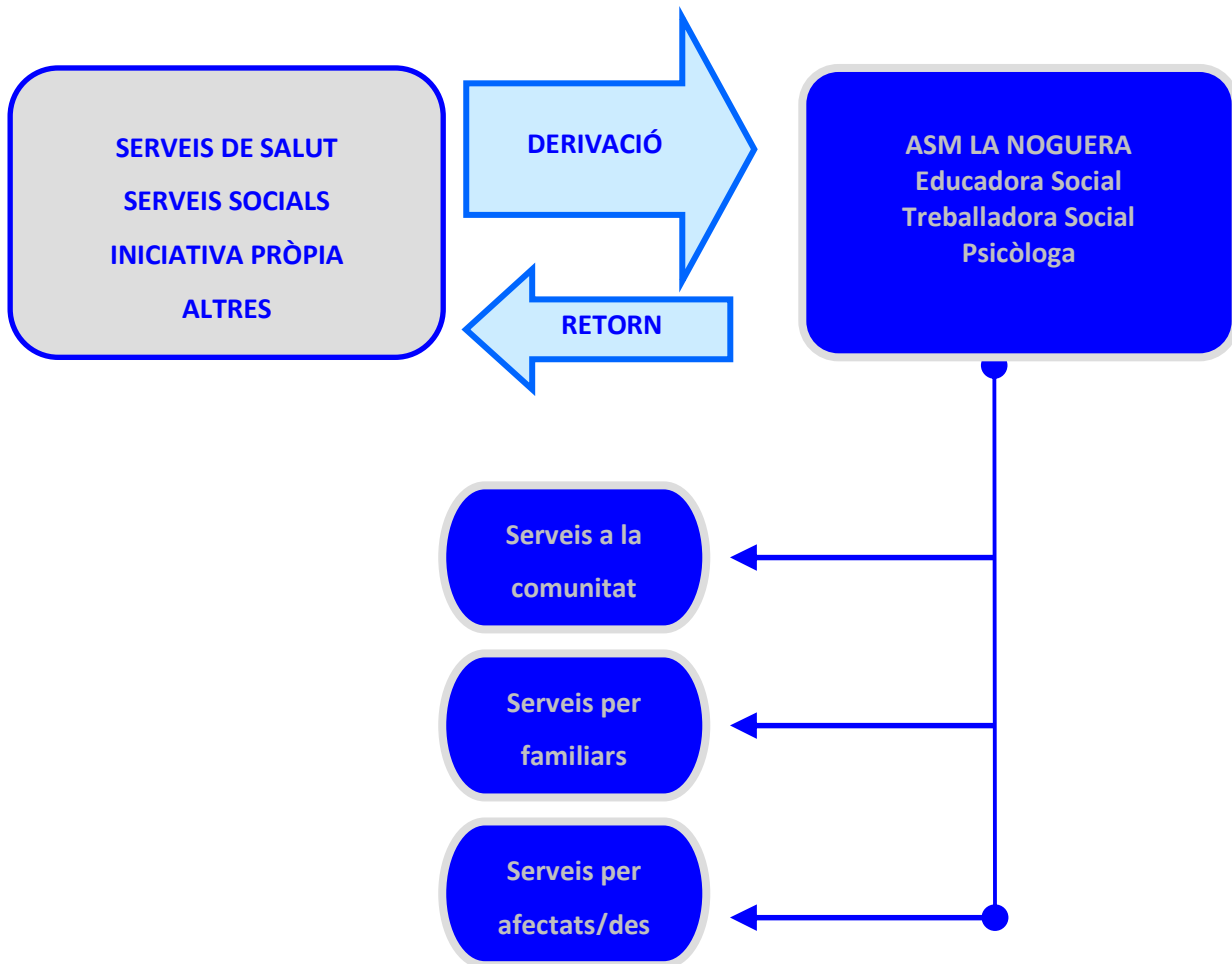
2. Serveis adreçats a les famílies:

- 2.1 Servei d'atenció social familiar (SAF).
- 2.2 Servei d'atenció psicològica.
- 2.3 Grup psicoeducatiu.

3. Serveis adreçats a les persones diagnosticades de TMS:

- 3.1 Servei de Club Social "El Porxo".
- 3.2 Servei d'Acompanyament Integral.

L'esquema d'accés a l'Associació Salut Mental La Noguera i als diferents programes i serveis seria el que es presenta a continuació.

4.1. SERVEIS ADREÇATS A LA COMUNITAT

INFORMACIÓ, ORIENTACIÓ I ASSESSORAMENT A LA POBLACIÓ

Es tracta d'un servei d'informació i de primer contacte entre el demandant i el professional. En aquest s'estudia la demanda corresponent, s'informa dels recursos existents i se n'orienta la seva derivació, ja sigui a serveis interns o externs.

● **OBJECTIUS:**

- Oferir orientació, suport i assessorament sobre diverses qüestions envers la salut mental.

● **METODOLOGIA:**

- Realització de la primera entrevista d'acollida.
- Anàlisi de les necessitats detectades.
- Informació del recurs.
- Derivació als serveis necessaris (propis o externs).

PROGRAMA DE SENSIBILITZACIÓ COMUNITÀRIA

La finalitat és fer difusió de la Salut Mental en l'àmbit territorial de la Noguera, tant des d'una vessant preventiva, com de coneixement de les malalties més comunes.

Es pretén que a partir d'una bona informació es prengui consciència i es redueixin les actituds que estigmatitzen a les persones que conviuen amb una malaltia mental.

● **OBJECTIUS:**

- Promoure un canvi d'actituds i trencar els prejudicis, per tal de fer desaparèixer l'estigma social sobre les persones afectades per una malaltia mental.
- Impulsar els canvis necessaris per a la creació de recursos, tant per a les persones afectades de malaltia mental com per als seus familiars.
- Donar formació sobre la salut mental a tota població i a professionals.

● **METODOLOGIA:**

- Presentació de l'entitat i els seus serveis en alguns recursos de la comarca de La Noguera
- Commemoració del Dia Mundial per la Salut Mental.
- Participació en fires i congressos.
- Publicació de notícies referents a revistes locals de la comarca de la Noguera.

PROGRAMA DE VOLUNTARIAT

L'ASM La Noguera està oberta a la col·laboració de totes aquelles persones que vulguin aportar i compartir amb l'entitat els seus coneixements i esforços voluntàriament per tal de contribuir en la inserció social de les persones amb TMS, i en la millora de la qualitat de vida d'aquestes i les seves famílies.

4.2. SERVEIS ADREÇATS ALS FAMILIARS

SERVEI D'ATENCIÓ SOCIAL FAMILIAR (SAF)

És un servei social continuat, d'orientació i assessorament en temes socials i/o legals quan la família així ho requereixi, també s'informa sobre recursos i ajudes. Dins d'aquest servei es troba també el suport continuat de la treballadora social que realitza els seguiments familiars i coordinacions amb la resta de professionals de l'equip interdisciplinari. Es pretén potenciar els recursos de les famílies per a contribuir en la millora de la qualitat de vida familiar i de la rehabilitació de la persona amb malaltia mental, a través d'una atenció personalitzada per a cada cas concret.

● **OBJECTIUS:**

- Mantenir un contacte actiu amb la persona demandant.
- Potenciar els recursos per abordar la rehabilitació del malalt mental.
- Incrementar la comprensió de les relacions amb la família.
- Fomentar espais de trobada per a familiars.

● **METODOLOGIA:**

- Realització d'entrevistes de seguiment.
- Coordinació amb recursos interns i externs de l'ASM La Noguera.
- Acompanyaments en moments puntuals a determinats serveis.

SERVEI D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA

Servei que pretén donar resposta als familiars de persones afectades de malaltia mental, amb informació sobre els trastorns mentals, recursos psicològics i d'actuació per tal de fomentar la integració familiar i social. S'intenta prevenir estats emocionals negatius, i trastorns derivats de la problemàtica específica que suposa tenir un familiar amb una malaltia mental.

● **OBJECTIUS:**

- Pal·liar i/o evitar estat emocionals negatius que puguin derivar-se de la relació amb el familiar amb malaltia mental.
- Contenció emocional.
- Aconseguir que els familiars estiguin ben informats sobre la malaltia per tal de tenir una conducta empàtica i poder millorar la convivència.

● **METODOLOGIA:**

Les activitats que desenvolupa l'associació estan encaminades a facilitar o assolir els objectius de la

mateixa.

L'atenció psicològica a les famílies es realitza de manera individual i grupal.

En aquest servei d'atenció psicològica es fa una valoració del cas per a poder posteriorment, fer les intervencions d'orientació pertinents en cada cas, ja siguin derivacions cap a la teràpia de grup o a un altre recurs extern. També existeix la possibilitat de continuar amb l'atenció psicològica individual amb aquelles persones que per la seva problemàtica actual siguin susceptibles d'una intervenció d'aquest tipus.

GRUP PSICOEDUCATIU

Els Grups Psicoeducatius estan formats per familiars de persones amb un trastorn mental i dirigit per una psicòloga.

Tenen com a finalitat proporcionar coneixements i eines per ajudar a resoldre i afrontar millor els problemes que poden aparèixer relacionats amb la convivència, prevenir recaigudes, afavorir una sòlida implicació dels familiars en el procés terapèutic i millorar l'adherència del pacient al tractament farmacològic i psicoterapèutic.

● **OBJECTIUS:**

- Compartir experiències i problemes resultants de la vivència de la malaltia mental en el nostre familiar.
- Reforçar el coneixement de la malaltia mental i el seu tractament
- Aprendre a gestionar les emocions.
- Conèixer i practicar eines per afrontar l'estrès i reduir l'ansietat.
- Millorar les habilitats comunicatives.

● **METODOLOGIA:**

- Realització de reunions periòdiques (quinzenals).
- Grup format per un nombre de 7-10 persones.
- Sessions d'una hora i mitja.
- Grup conduït per una psicòloga

4.3. SERVEIS ADREÇATS A PERSONES AFECTADES PER TMS

SERVEI DE CLUB SOCIAL EL PORXO

El Club Social és un **servei social especialitzat** adreçat a persones que, a causa de patir d'un trastorn mental, tenen dificultats en la seva inserció social i comunitària. Aquest servei té com a finalitat, fomentar el manteniment dels vincles afectius i de relació amb l'entorn, generant espais que possibilitin l'adquisició d'habilitats socials i competències personals mitjançant l'ocupació significativa del temps lliure.

La **missió** del Club Social és ajudar a les persones amb trastorn mental a utilitzar les activitats de lleure per assolir quotes de salut, independència, participació, integració en la comunitat i qualitat de vida; promoure un estil de vida en el qual les activitats de lleure siguin importants per la persona tenint present que la identitat del club va més enllà del lleure, incidint i recolzant el projecte vital de la persona.

El Club Social té com a **finalitat** promoure un increment de la socialització i per tant de l'autonomia personal i de la socialització, i per tant, incrementar la qualitat de vida.

El Club Social s'**adreça** a persones que, per causa de un trastorn mental, tenen dificultats d'inserció social i integració comunitària al seu entorn natural. Atén per tant a una població amb perfils heterogenis, amb diferents nivells d'autonomia, fet que implica disposar de recursos suficients per poder donar resposta a la diversitat.

Els usuaris que es vinculen al club són majoritàriament persones amb una activitat laboral freqüentment inexistent, un intercanvi social empobrit i una manca d'activitats acusada. De tota manera, poden oscil·lar entre un perfil d'usuari amb un alt nivell de dependència i passivitat fins a usuaris que porten una vida més activa, i poden tenir activitat laboral.

Pot també acollir persones que no assisteixen a cap altre recurs de tipus socialitzador, esdevenint el club com el seu únic referent a aquest nivell.

● **FUNCIONS:**

- Mantenir-se com a alternativa eficaç de suport social.
- Potenciar i afavorir la utilització autònoma dels recursos de lleure i culturals que la comunitat ofereix als ciutadans.
- Potenciar la participació en activitats associades al benestar i a la satisfacció personal.
- Promoure la creació de vincles afectius, d'amistat i d'ajuda mútua entre els seus usuaris.

- Estimular l'interès i la motivació en la realització d'activitats, amb la finalitat de superar la tendència a l'aïllament i a la passivitat.
- Desenvolupar rols i ocupacions socialment significatives.
- Col·laborar en el procés d'atenció integral de l'usuari incloent-hi, si s'escau, la vinculació i el tractament a un servei o professional de salut mental.
- Sensibilitzar l'entorn comunitari immediat afavorint la participació activa dels usuaris del club social en activitats i recursos propis de la comunitat.
- Fomentar valors de convivència, inclusió i socialització de la població en general, potenciant el club social com una entitat activa dins del municipi.

■ **METODOLOGIA:**

- Realització d'una entrevista per part del coordinador del club per tal de determinar si la persona compleix amb els requisits d'accés.
- Coordinació amb els referents de l'usuari a nivell psiquiàtric (psiquiatra, psicòleg, treballador social...) per determinar la situació amb la que es troba l'usuari.
- Oferir suport, atenció social i acompanyament a les persones amb TMS.
- Seguiment dels casos.